

CONSTANTIJN HUYGENS [DEN HAAG]
AAN ANNA MARIA VAN SCHURMAN [UTRECHT]
[CA. 20-25 DECEMBER 1647]
4719A

Samenvatting: Huygens biedt Utricia Ogle en Anna Maria van Schurman zijn *Pathodia* aan en hoopt dat zij deze samen zullen uitvoeren.

Bijlage: *Pathodia* (twee exemplaren, één voor Anna Maria van Schurman en één voor Utricia Ogle).

Aan Utricia Ogle gestuurd om aan Anna Maria van Schurman ter hand te stellen. Door Anna Maria van Schurman beantwoord op 28 december 1647 (4724A).

Datering: Het ontwerp bevat geen plaats/datum-aanduiding. Dat de verzending van de presentexemplaren aan Anna Maria van Schurman en Utricia Ogle zeer laat in het jaar plaats vond, blijkt uit het ‘Si Diis placet, sub ipsum anni finem’ en uit het gegeven dat de verdere Nederlandse verspreiding pas vanaf 6 januari 1648 plaats vond. Het lijkt dan ook zeker dat Anna Maria’s antwoord van 18 december Oude Stijl (= 28 december Nieuwe Stijl) is.

Primaire bron: Den Haag, Kon. Bibl., Hs. KA XLIV, nr. 403, fol. 493v: ontwerp (autograaf).

— Den Haag, Kon. Bibl., Hs. KA XLV, nr. 403, fols. 143v-144r: later afschrift naar ontwerp (Constantijn [V] Huygens).

Vroegere uitgaven: Worp 4, nr. 4715, p. 441: volledig.

— Rasch 2007, nr. 4719A, pp. 845-846: volledig, met Nederlandse vertaling.

— Van der Stighelen & De Landtsheer 2009, p. 186: volledig, in Nederlandse vertaling, met datum 9 december 1647, Oude Stijl.

Namen: Robert Ballard; Utricia Ogle.

Transcriptie

Nobilissima Domina,

Quod quis per alium facit, ipsum facere non videri, contra quam juris consulti dictant, rogo me docere patiaris per hæc tædia typographorum Parisiensum. Veterno resinâque pigriorum horum, certè non meâ culpâ | 144r | factum est, quod hoc libello hâctenus careas, cujus aliquando diem natalem expetere dignata es votis, pro rei præcio parum justis. Tandem igitur et, si Diis placet, sub ipsum anni finem, quod cum primâ hirundine destinaveram, offerre humanitati tuæ audeo, leve suâ mole meritoque munusculum. Hâc planè fiduciâ, subventuram imbecillitati meâ nobilissimam vicinam tuam et, quæ suoapte vitio displicere possit, non egregiis illis faucibus modò, quas certatim admiramur, sed et comitate quâ pollet maximâ et erga autorem benevolentia singulari doctissimis auribus tuis approbatum iri. Istius voti si me compotem redditis, aliquando sic inter ambas Deo laudem meis verbis accinentes, etiam absente, me versari existimabo, quod, quoties præsentis licuit, magnâ me felicitate beatum duxi. Vale, summa virginum, et illustrissimi nominis tui cultorem perpetuum crede,

²C.H.

Vertaling

Edele juffrouw,

Dat iets wat iemand door andermans schuld doet, hemzelf niet kan worden toegerekend, in tegenstelling tot wat de rechtsgeleerden voorschrijven, dat vraag ik u mij toe te staan u te tonen aan de hand van deze

1. KA XLV: <pretio>.

2. KA XLV: <C. Hugenium>.

onaangenaamheden van de Parijse ³drukkers. Door de laksheid en ledigheid van deze luie mensen en zeker niet door mijn schuld heeft u dit ⁴boek nog niet eerder ontvangen, naar de verschijning waarvan u hebt willen uitkijken met een verlangen, dat de zaak eigenlijk niet rechtvaardigt. Eindelijk waag ik het u, en als het de goden behaagt nog vóór het einde van het jaar, aan te bieden wat ik met de eerste zwaluw gereed had willen hebben, een klein geschenk naar omvang en inhoud. En dit in het volste vertrouwen dat uw waarde ⁵buurvrouw mij in mijn onbeholpenheid zal bijstaan en dat datgene wat door zijn onvolmaaktheid nog zou kunnen mishagen, niet alleen door haar welluidende stem (die wij om strijd bewonderen), maar ook door haar innemendheid (waarin zij uitblinkt) en haar bijzondere goedgunstigheid jegens de auteur alsnog de goedkeuring van uw geleerde oren zal wegdragen. Als u deze wens vervult, door eens met elkaar met mijn woorden Gode lof te zingen, zal ik mij, zelfs in afwezigheid, in uw aanwezigheid wanen, hetgeen ik zo dikwijls als u het mij in mijn aanwezigheid toestond, heb beschouwd als een toestand van groot geluk. Gegroet, waarde juffrouw, en weest overtuigd van de eeuwigdurende verering van uw illustere naam door

Constantijn Huygens.

3. Robert Ballard c.s.

4. *Pathodia*.

5. Utricia Ogle.